

DAVID SAFIER

LA BALADA
DEL MAX I L'AMELIE

Empúries

narrativa

David Safier

La balada del
Max i l'Amelie

Traducció de Cristina Sala Pujol

Editorial Empúries

Barcelona

Titol original: *Die ballade von Max und Amelie*
© 2018 by Rowohlt Verlag GmbH Reinbek bei Hamburg

Primera edició: novembre del 2018

© de la traducció: Cristina Sala Pujol, 2018

© Editorial Planeta, s. a., 2018
© d'aquesta edició: Edicions 62, s. a.
Editorial Empúries
info@grup62.com
www.editorialempuries.cat

Fotocomposició: gama, sl
DIPÒSIT LEGAL: B. 26.216-2018
ISBN: 978-84-17016-66-1

Qualsevol forma de reproducció, distribució, comunicació pública
o transformació d'aquesta obra requereix l'autorització escrita de l'editor;
la llei preveu sancions per als infractors.

Si necessiteu fotocopiar o escanejar algun fragment de l'obra,
podeu sol·licitar permís al Centro Español de Derechos Reprográficos,
a través del portal www.conlicencia.com

o bé trucant als telèfons 91 702 19 70 / 93 272 04 47.

Tots els drets reservats.

Vaig veure el Max per primera vegada quan jo encara no em deia Amelie. A l'abocador d'aquella ciutat del sud. En una època en què jo encara no sabia que existien altres ciutats, per no dir altres països. Abans d'ensumar la sal del mar, de veure les fulles daurades dels boscos i d'assaborir la neu amb la llengua. O abans de notar l'odi del nostre perseguidor.

Abans de saber que tenia una ànima immortal.

El sol era alt al cel i cremava implacable sobre els abundants turons. Les cornelles baixaven a picotejar menjar; les rates feien soroll entre les deixalles humanes, en les quals les formigues anaven fent monticles, i jo estava ajaguda en un clot a l'ombra, envoltada de bosses. N'havia esquinçada una amb les dents. Dins la bossa hi havia una llauna de peix que volia escurar. Les restes que quedaven enganxades a les parets de dins encara no s'havien passat prou per fer-me mal de panxa. Hi estava ficant la llengua, amb molt de compte de no tallar-me amb les vores afilades, quan vaig sentir que un gos pujava per l'altra banda de la muntanya d'escombraries. Els trepitjos sonaven com si pesessin més que els meus i els dels meus germans, o sigui que aquest gos devia ser més gros i més fort. Un foraster.

Vaig aixecar la vista cap a la muntanya d'escombraries i, enmig de la calor centellejant, vaig veure que el foraster arribava al cim. No havia vist mai un gos com aquell: era més

gros que cap altre gos que rondava per l'abocador, i tenia el pèl llarg i negre. A la meua gossada tots teníem el pèl curt i de color terrós. Només jo tenia algun pèl més fosc en una clapa rodona al llom. Per culpa d'això la mare m'havia plantificat el nom de Clapa quan havia nascut. I per culpa d'això els meus germans i germanes s'havien mofat de mi, m'havien empentat i de vegades fins i tot m'havien maltractat. Però també havia estat gràcies a aquesta clapa que des de ben jove-neta m'havia convertit en una lluitadora que no en deixava passar ni una. Fins que va arribar el dia en què la mare es va posar tan malalta que el meu germà gran, el Llamp, va reclamar el lideratge de la gossada.

No li hauria d'haver portat la contrària.

Jo no volia pas ser el gos líder. Però no volia ser la subordinada del meu germà. Obeir la mare sempre m'havia semblat la cosa més natural del món. Però acceptar un dels meus germans com a superior, i a sobre el Llamp, qui més m'havia molestat sempre, em repugnava. Fins al punt que el mateix dia que va aconseguir el poder el vaig reptar a una baralla.

Així, doncs, un matí fred d'hivern, el Llamp i jo estàvem plantats l'un davant de l'altre, grunyint-nos. La nit abans havia plogut, la sorra que teníem sota les potes encara estava molla, el pèl ens brillava de la humitat. Jo mirava de dissimular la por que em sortia del cor, s'anava apoderant de mi i amenaçava de deixar-me paralitzada. Amb la ridícula esperança d'intimidat el Llamp, grunyia encara més fort, encara que ell igualment em pogués ensumar la por. Vam estar així una estona, sense que m'atrevís a atacar-lo. De cop i volta, el Llamp va córrer disparat cap a mi, em va envestir d'un salt i em va tirar a terra. Les seves dents planaven amenaçadores sobre la meua cara. Encara no havia tingut temps ni d'allargar el coll per cedir que em va arrencar l'ull esquerre amb les dents i el va escopir. La baralla s'havia acabat abans i tot de començar.

Vaig udolar i vaig gemegar, el meu germà em va deixar estar i jo em vaig esfumar amb la cua entre les potes per amagar-me darrere una pila de taulons fets malbé. Em tremolava tot el cos. De dolor, però també de la por que el Llamp em seguís per matar-me. No ho va fer.

La mateixa nit vaig agafar febre. La ferida de l'ull s'havia infectat i el dolor se m'escampava pel cos com si fos foc. No vaig poder aixecar-me durant uns quants dies de tan dèbil que estava. L'únic que venia a veure'm era el Primogènit. Portava aigua a la boca i me l'abocava a la gola. Fent això desobeïa en secret el Llamp, que havia dit als germans i a la meva mare moribunda que deixessin que fos la naturalesa qui decidís si sobrevivia o no.

El fred de l'hivern era un suplici, si bé no era tan rigorós com el que em trobaria al nord durant el meu viatge amb el Max.

De fet, encara bo que només havia de fer front al vent glacial i a la pluja crepitant. A l'estiu, estic segura que la infecció m'hauria matat. Així, al cap d'un temps vaig tornar a ser capaç de buscar menjar i de beure en bassals. La ferida va trigar molt a deixar de supurar, i encara més fins que va cicatritzar del tot. Quan finalment vaig tornar a la gossada, vaig deixar de ser la Clapa i em van començar a dir Cicatriu.

No hauria dit mai que algú m'arribés a trobar bonica algun dia.

Al gos gros i negre, que va baixar de la muntanya d'escombraries, se'l veia esporuguit i amb pressa. A més, vaig sentir passos humans, que no pesaven tant com els dels homes que abocaven les escombraries a l'abocador des de les seves coves amb rodes. Els passos eren més aviat de nens humans. Sempre en rondaven per l'abocador, en petites colles, per arreplegar metalls. La meva família i jo no teníem la més petita idea de què en feien, però devien tenir alguna mena de valor. No

era gaire corrent que s'atrevisessin a entrar al nostre territori. Els humans, tant els adults com els nens, sempre ens evitaven. Fins i tot els altres gossos que voltaven per l'abocador ens respectaven. Coneixien la història del Llamp, que havia arrencat un ull a la seva pròpia germana. Alguns matins, em consolava pensar que almenys la meua pèrdua havia servit perquè la gossada visqués més segura.

Ara cinc nens humans pujaven la muntanya corrent; entre ells hi havia una femella amb una melena negra. També em va cridar l'atenció un dels mascles. No tenia tot el cos cobert de la pell falsa dels humans com els altres. Només li embolcallava les cames; la part superior del cos sense pèl estava nua. Se li marcaven tots els ossos de tan prim que estava.

Com tots els nens humans que m'havia trobat fins llavors, aquests també feien un tuf de por que s'ensumava de lluny. En algun lloc hi devia haver un líder —un pare, una mare o un germà com el Llamp— a qui no vèiem mai i que els havia ensenyat què era tenir por. La femella dels cabells negres també feia olor de carn acabada de cremar. Quan va ser més a prop, vaig veure que tenia petites ferides als braços.

Els nens humans no trigarien a atrapar el gos foraster. Quin gos era més lent que els bípedes? Només el que estava condemnat a morir de totes maneres.

Aquest gos es veia defallit: la llengua li penjava de la boca com si fes molt que no hagués begut res, però, això sí, tenia més carn sobre les costelles de la que jo havia tingut mai. Això volia dir que el foraster no era dèbil, si més no físicament, però també feia pudor de por. Ara bé, a diferència dels nens humans, que semblava que feien olor de por per naturalesa, la del gos negre semblava nova. Com si fos la primera vegada a la vida que en tenia.

Com podia ser? Potser perquè era gros i encara no l'havien atacat mai? De tota manera, el foraster no era pas cap lluitador: no desprenia ni rastre d'olor de cicatrius, o sigui

que encara no havia patit mai cap ferida greu. Els nens humans van començar a llançar-li de tot: llaunes, bosses d'escombraries, llistons de fusta.

Per què no els grunyia, el gos negre? Per què no en mossegava un a la cama per deixar-los clar qui manava? Quina mena de gos tolerava una cosa així?

De sobte, va ranquejar. No perquè cap dels nens humans li hagués encertat la pota, sinó perquè, pel que semblava, havia trepitjat un tros de metall tallant amb la pota esquerra del darrere. Tot i que no li veia la ferida, vaig ensumar-ne la sang. I cada vegada feia una olor més intensa. Fos el que fos el que l'havia ferit, li anava penetrant la pota amb cada pas que feia.

Mentrestant, els nens humans l'havien atrapat. Van formar una rotllana al seu voltant, es van posar a llançar-li pedres i es veia que s'ho passaven bé. No van adonar-se que em vaig posar dreta a prop seu. El foraster tampoc no es va girar cap a mi ni em va lladrar. M'hauria hagut d'ensumar. Però semblava que la por el tenia massa dominat.

Per què no es defensava, per l'amor caní? Que no ho fes em semblava menyspreable. I encara més quan va començar a udolar miserablement. Un gos no podia udolar, per més dolor que sentís. Fer-ho era sinònim de rendir-se.

La malaltia havia consumit la mare tot l'estiu, tota la tardor i mig hivern, però no s'havia queixat ni una vegada, i no havia deixat de ser la nostra líder. Fins que va arribar un dia plujós en què el dolor es va fer insuportable.

Que parés d'udolar, el foraster, carai!

Anava coixejant amunt i avall desesperat, buscant un forat pel qual poder fugir. Però, fins i tot si ho aconseguia, no arribaria gaire lluny amb la pota ferida. El que havia de fer era defensar-se d'una vegada!

La petita nena humana de la melena negra va recollir un llistó de fusta de terra. Es va apropar al gos a poc a poc, recreant-s'hi, i els altres nens humans van parar de turmen-

tar-lo. No semblava que el gos negre fos gens conscient del que estava a punt de passar. Però jo sí que n'era.

Em vaig posar dreta d'un salt sobre el turó. Ara sí que els nens humans m'haurien vist si haguessin mirat cap a mi. O m'haurien ensumat si no tinguessin el nas tan atrofiat.

Malgrat tot, no vaig lladrar per avisar el foraster, sinó que, de nou, vaig vacil·lar. Aquest gos no era de la meva gos-sada. Per què l'havia d'ajudar? Hauria lluitat per cadascun dels meus germans. Fins i tot pel Llamp. Però, per un nyicris tan menyspreable?

La femella el va pegar amb el llistó de fusta.

El gos negre va udolar i va tentinejar, però no va perdre l'equilibri. Semblava que el dolor l'havia agafat desprevingut. Ara ja no només feia fortor de por, sinó que empestava a pà-nic. La femella el va tornar a colpejar. Amb més força. Aques-ta vegada al cap. I una altra vegada. I una altra. Fins que el foraster es va desplomar.

Els nens humans van bramar exultants. El gos negre en-cara estava conscient, però ja no lladrava, tan sols gemega-va. La nena el voltava tota victoriosa, amb el llistó sangonós a la mà.

El foraster tenia una ferida oberta al pols. La femella no trigaria a tornar-lo a colpejar, ja tenia el llistó de fusta agafat per sobre del cap. Volia matar el gos a cops perquè no podia lluitar contra el líder humà que, pel que es veia, feia patir tant els nens? Els altres nens saltaven d'alegria perquè volien veu-re com algú sagnava o fins i tot moria per la seva pròpia por, pel seu propi patiment?

D'acord, el gos negre era un nyicris. Però tampoc no volia quedar-me mirant com uns humans el mataven. La nena va aixecar el braç, esperonada pels lladrucs dels altres nens hu-mans. I jo també vaig lladrar. Més fort que ells. Més profun-dament. Els nens es van girar cap a mi, desconcertats. Vaig començar a grunyar i vaig gaudir de la cara de por que feien.

Amb la cicatriu de l'ull i ensenyant les dents, els devia semblar esgarrifosa. Vaig arrencar a córrer cap a la colla. Els nens humans van fugir. Però no volia pas que en sortissin airosos. No podien tornar a posar els peus mai més en aquella zona de l'abocador.

Vaig córrer per davant del gos negre. Estava estès a terra de costat, amb les potes estirades. El mascle humà amb la part superior del cos nu es va entrebancar i va caure. Hauria estat una víctima fàcil. Però jo volia la dels cabells negres amb el llistó, de manera que vaig continuar corrent. La nena humana, que ara gairebé havia arribat al cim de la muntanya d'escombraries, va mirar-me per sobre l'espatlla i va veure que l'atraparia. De cop i volta es va aturar, es va girar cap a mi i es va posar a bramar mentre brandava el llistó de fusta violentament. Havia de vigilar que no em toqués si no volia acabar com el gos negre. Però volia donar una lliçó a la nena, costés el que costés. No només no volia que tornés a aparèixer per aquí; no volia que tornés a colpejar cap gos mai més! Jo era la Cicatriu. La lluitadora. No fugia del perill. Ni la mort, em feia por! Alguna nit fosca fins i tot l'havia arribat a desitjar.

Vaig córrer cap a la nena humana i la vaig tirar a terra. El tros de fusta li va caure de la mà. Ara estava de quatre potes sobre seu. A la nena va començar a sortir-li dels ulls una aigua que feia olor salada. O sigui que aquesta és la reacció dels humans quan s'enfronten a la mort.

La nena va gemegar, gairebé com un gos, i em va parar la gola instintivament. No m'hauria costat gens mossegar-la. El Llamp ho hauria fet. Hauria estat l'única manera d'assegurar-me que la nena humana i la seva colla no tornessin mai més. En el fons, tenia el deure de mossegar-la.

Fins llavors, només havia mort insectes. Cap altre animal. Ni ratolins. Ni cornelles. Ni tan sols cap gat, que eren els animals que ens respectaven menys de tots i que de vegades va-

gaven pel nostre territori com si fos seu. Ni de bon tros havia mort cap humà.

La meua saliva gotejava sobre la nena. Vaig grunyir-li, vaig ensenyar-li les dents, vaig obrir la boca. Però a l'hora de mossegar vaig dubtar. Jo no era el Llamp. No podia ser com ell. Tampoc no ho volia. Així que vaig deixar la nena i em vaig fer a un costat per indicar-li que toqués el dos. Vaig sentir com la criatura s'afanyava a aixecar-se darrere meu i arrencava a córrer per la muntanya d'escombraries. Vaig arrossegar-me fins al gos negre, que gairebé havia perdut el coneixement. Vaig ensumar-li la ferida del cap. La sang ja s'havia mig assecat, de manera que la ferida no podia ser gaire profunda. Vaig examinar-li la pota de darrere. Una petita punxa de metall rovellada se li havia clavada a la carn. Si li quedava a dins, el foraster podia caure molt malalt. Per més que hagués fet el ridícul amb els nens humans, tampoc no tenia per què morir.

Vaig inclinar-me sobre la seva pota, vaig agafar la punxa de metall amb les dents amb molt de compte i la vaig arrencar de la ferida d'una estrebada. El gos negre va udolar i va començar a rajar-li sang de la pota, i vaig dir:

—Tranquil, tranquil.

Sorprenentment, la meua veu el va tranquil·litzar de debò. Primer vaig llepar-li la sang de la pota i després vaig escampar-li saliva per la ferida perquè no s'infectés. El gos negre va deixar-me fer, i això que sens dubte devia ser dolorós.

Quan vaig haver acabat, vaig aixecar-me i vaig observar-lo. Em va mirar breument abans que se li acluquessin els ulls de nou. Que mussitava? Que era un «gràcies»? Que em volia explicar qui era?

Em vaig ajeure just al seu costat, fins que vaig tenir el morro a tocar del seu. No m'havia apropiat mai tant a un gos que no fos de la meua gossada. Quan encara em deia Clapa, alguna vegada havia somiat que tocava un mascle amb el

morro. Des que tenia la cicatriu, era conscient que aquesta mena de somnis no eren més que això: somnis.

Just abans que el foraster parpellegés una última vegada i perdés el coneixement, per fi vaig entendre què deia:

—Me'n vull anar a casa.